II3050: Wat is van belang voor een klimaatneutraal energiesysteem in 2050

Flexibiliteit essentieel

Weerafhankelijke energie vraagt zowel over korte als lange tijdsperioden om flexibiliteit in vraag, opslag en uitwisseling.

Ruimte voor flexibiliteit

Ruimtebehoefte voor batterijen vergelijkbaar met de grootte van Haarlem.

Toekomstige industrievraag

Industriekeuzes bepalen type en omvang infrastructuur.

Grondstof tekort

Dit bedreigt de transitie en drijft kosten op. Innovatie of productieverhoging essentieel. Voorbeeld: tussen 2040-2050 is de Nederlandse jaarlijkse vraag naar Lithium 25-28% van de huidige jaarlijkse wereldproductie.

Waterstof infra-structuur

Na 2030 is verdubbeling van het geplande landelijk waterstofnetwerk nodig, grotendeels via ombouw van bestaande gasinfrastructuur. Ook is een offshore waterstofnetwerk nodig.

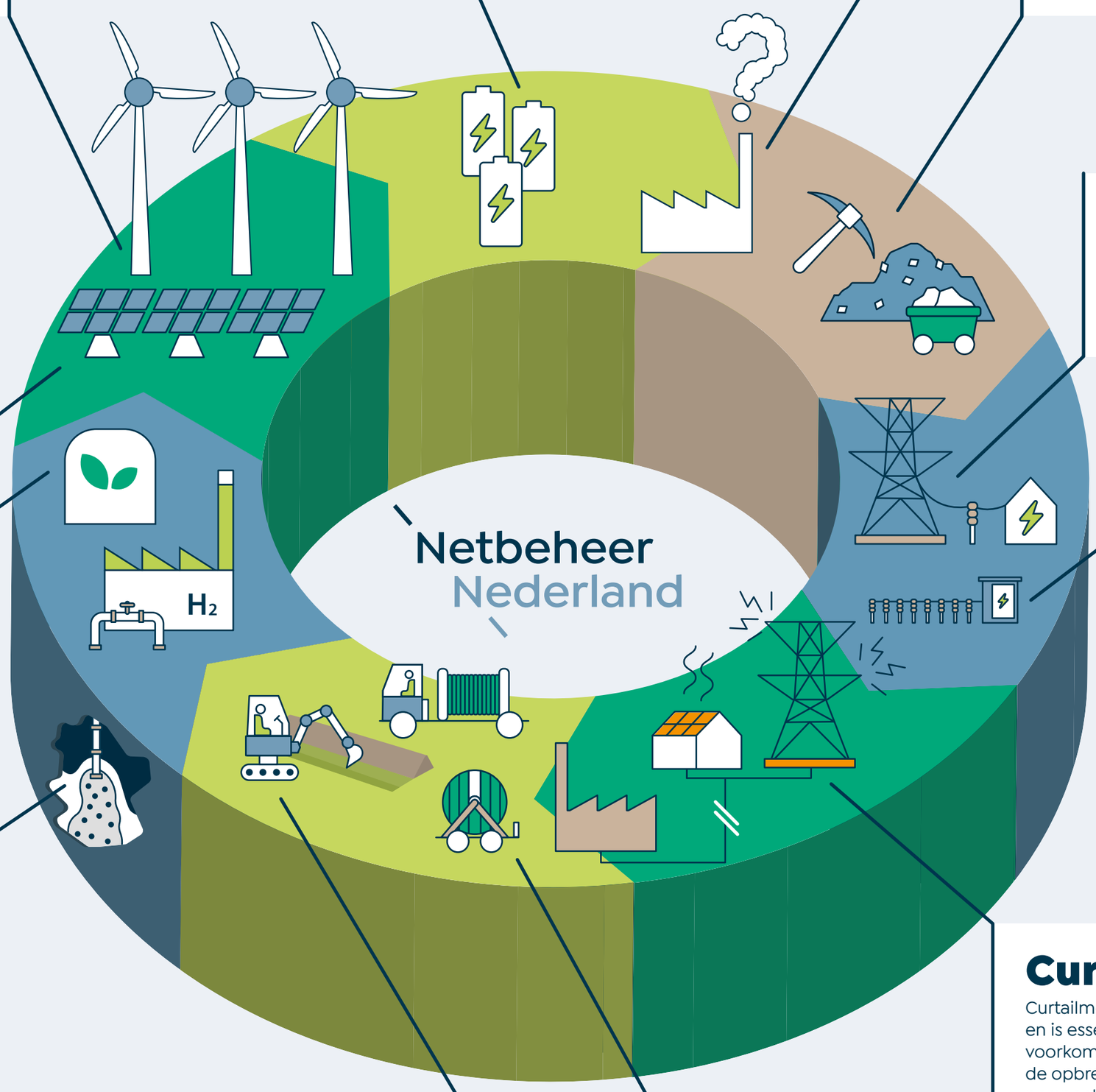

Hoogspanning infrastructuur

Ook na 2035 verder uitbreiden van infrastructuur boven geplande niveaus.

Groen gas

200-250 boosters óf andere maatregelen nodig om productie aan vraag te koppelen.

Laag- en midden-spanning

Bij laag- en midden- spanning de grootste opgave tot 2035. Versneld uitbreiden van infrastructuur is noodzakelijk.

Waterstof-opslag

Snelle introductie en op-schaling nodig voor zekere levering en balancering van brede energiesysteem.

Curtailment

Curtailment beperkt zonne-energiepieken en is essentieel om dure infrastructuur te voorkomen. Door 50-60% curtailment neemt de opbrengst 10-20% af van, vanuit systeem-perspectief, energie met weinig waarde.

Uitbreiding regionale infrastructuur

Versnelling uitbreiding elektriciteitsnetwerk tot 2035.
2-3 keer meer uitbreiding nodig tegen verhoogd tempo tot 2030.

Gas infrastructuur

Landelijk dekkend gasnet blijft nodig.
20-65% van regionale gasnet raakt buiten gebruik.

Andere relevante aandachtspunten:

Synthetische brandstoffen

Ze zijn integraal onderdeel van transitie.

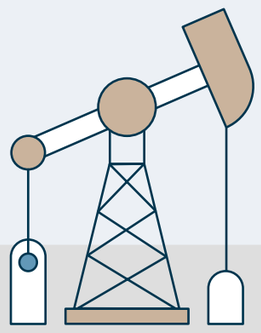

Koolstof bronnen

Waar halen we duurzame koolstof vandaan?

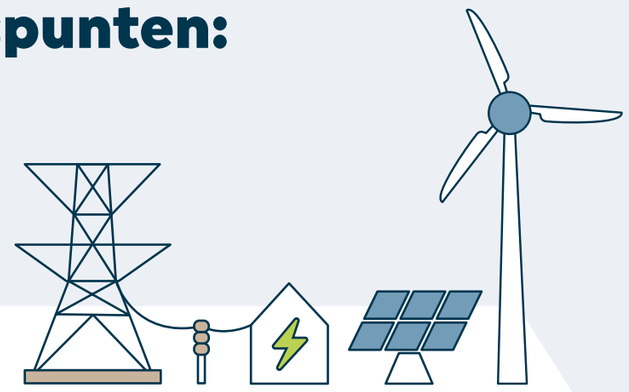

2035: CO_2-vrije elektriciteit

Versnelde groei vereist meer hernieuwbare opwekking, waterstofproductie en -opslag.

Deze infographic geeft de belangrijkste conclusies weer uit het rapport II3050 van Netbeheer Nederland d.d. 2023